

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Pfv.I.21.138/2025/5.

A tanács tagjai: Nyíróné dr. Kiss Ildikó a tanács elnöke

Dr. Mocsár Attila Zsolt előadó bíró

Dr. Cseh Attila bíró

Dr. Magosi Szilvia bíró

Dr. Parlagi Mátyás bíró

A kérelmező: kérelmező

(cím)

A kérelmező képviselője:

Dr. László Gergely Miklós orvos

(cím)

A kérelmezett: kérelmezett (cím1)

A kérelmezett jogi képviselője:

Dr. Rébeli-Szabó Tamás ügyvéd (cím2)

A kérelmezett ügygondoka:

Dr. Gádor György ügyvéd (cím3)

A per tárgya: kötelező pszichiátriai intézeti gyógykezelés elrendelése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

a kérelmezett

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 54.Pkf.632.990/2025/3.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 6.Pk.192.759/2025/4.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős végzést hatályában fenntartja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A kérelmezett 2025. május 17-én az édesanyja kíséretében felkereste a Kórház sürgősségi ambulanciáját és kérte kivizsgálását. A sürgősségi betegellátásban a szükséges vizsgálatokat elvégezték, mely vizsgálatok során a kérelmezett járkált, motyogott, szorongott, ezért további ellátása miatt a kérelmező pszichiátriai intézetbe irányították. A kérelmezett édesanyja kíséretében megjelent a kérelmezőnél. Felvételekor nyugtalan volt, de a vizsgálattal együttműködött. Figyelme felkelthető és terelhető volt. Térben és időben orientált volt, gondolkodása töredezett, összefüggéstelen, üldöztetési téveszmékre, kóros szervérzésekre és kóros vonatkoztatásokra összpontosult. Érzéksalódásra utaló jel nem került felszínre, de viselkedése alapján az valószínűsíthető volt. Szuicid gondolatok nem voltak feltárhatók, de fokozott szorongás, alvási zavar és hangulatzavar fennállt. Magatartása felvételekor közvetlenül veszélyeztető volt.

[2] A kérelmezett meghallgatásakor és szakértői vizsgálatakor (2025. május 19.) feszült és nyugtalan volt. Riadt, szorongó magatartás jellemezte. A szakértői vizsgálat előrehaladtával egyre nyugtalanabbá, feszültebbé vált, emellett gondolkodása szövevényes, szerteágazó, olykor nehezen követhető volt, vonatkoztatásos, üldöztetési, megkárosítási gondolati tartalmakat lehetett észlelni és kóros jelentőségadások is megjelentek. A kérelmezett veszélyeztető magatartást tanúsított.

A kérelmező kérelme, a kérelmezett nyilatkozata

[3] A kérelmező kérelmében annak megállapítását kérte, hogy a kérelmezett pszichiátriai intézeti felvétele közvetlen veszélyeztető magatartása miatt indokolt volt, továbbá kérte a kérelmezett kötelező pszichiátriai intézeti gyógykezelésének elrendelését.

[4] A kérelmezett nem vitatta, hogy szükséges a pszichiátriai gyógykezelése, de vitatta a pszichiátriai intézeti gyógykezelésének indokoltságát.

[5] A kérelmezett ügygondnoka nem ellenezte a kérelem teljesítését.

Az első- és másodfokú végzés

[6] Az elsőfokú bíróság végzésében megállapította a kérelmezett intézetbe [pszichiátriai intézetbe sürgősségi gyógykezelésre] történt felvételének indokoltságát és elrendelte a kérelmezett kötelező pszichiátriai intézeti gyógykezelését. Megállapította az igazságügyi elmeorvos szakértő szakértői díját és a kérelmezett ügygondnokának díját, továbbá rendelkezett ezek viseléséről.

[7] A kérelmezett meghallgatása, a csatolt kórlap és a szakvélemény alapján megállapította, hogy a kérelmezett magatartása pszichiátriai intézeti felvételekor közvetlenül veszélyeztető volt, emiatt szükséges volt sürgősségi gyógykezelése. Ezt követően a kérelmezett veszélyeztető magatartást tanúsított, ami miatt fennállt az intézeti gyógykezelés szükségessége.

[8] A kérelmezett fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érintve, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

[9] Végzése indokolásában foglaltak szerint a kérelmezett fellebbezését tartalma szerint vette figyelembe, és azt állapította meg, hogy a kérelmezett kizárólag sürgősségi felvételét, továbbá a kötelező pszichiátriai gyógykezelés elrendelését támadta fellebbezésében. Fellebbezése nem irányult az igazságügyi elmeorvos szakértői díj és az ügygondnoki díj megállapítására, valamint viselésére vonatkozó rendelkezések ellen.

[10] A kérelmezett sérelmezte, hogy hozzátartozója nem tudta teljeskörűen gyakorolni az iratbetekintési jogát. A másodfokú bíróság rögzítette: az iratbetekintés pontos körülményeit nem lehetett megállapítani, azonban az erre irányuló kérelem akkor érkezett, amikor az iratokkal még dolgozott a bíróság részéről eljáró bírósági titkár. A bíróság működési körébe tartozó objektív ok miatt érvényesült korlátozottan az iratbetekintés joga.

[11] A kérelmezett fellebbezésében azt vitatta, hogy az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) szerinti sürgősségi gyógykezelés szabályai alkalmazhatóak, mert a pszichiátriai intézményben önként, a gyógykezelés igényével jelent meg {jogerős végzés [22] bekezdése}. A másodfokú bíróság nem értett egyet ezen jogi és ténybeli érvelésével. Az Eütv. 196. §-a a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésbe vételének három, egymástól elkülönülő, de egyes pontokon mégis összefüggő módját sorolja fel azzal, hogy az ezekre vonatkozó eltérő szabályokat az Eütv. 197 – 200. §-a tartalmazza. Így a jogszabály megkülönbözteti az önkéntes, sürgősségi és kötelező gyógykezelést {jogerős végzés [23] bekezdése}. Az Eütv. 197. § (1) bekezdése értelmében a gyógykezelés cselekvőképes beteg esetében akkor minősül önkéntesnek, ha az „érvényes beleegyezésével” történik. A kérelmezett az állításától eltérően nem bizonyította, hogy nemcsak a felvételét megelőző vizsgálatába egyezett bele önként, – írásban és érvényesen – hanem pszichiátriai osztályos kezelésébe is. Az önkéntes gyógykezelés fennállta bizonyítottságának hiányában az adott esetre a sürgősségi gyógykezelés szabályait kellett alkalmazni.

[12] Az Eütv. 199. § (1) bekezdése szerint ha a pszichiátriai beteg közvetlen veszélyeztető magatartást tanúsít, és ez csak azonnali pszichiátriai intézeti gyógykezelésbe vétellel hárítható el, az észlelő orvos közvetlenül intézkedik a beteg megfelelő pszichiátriai intézetbe szállításáról. „Az észlelő orvos közvetlenül intézkedik a beteg megfelelő pszichiátriai intézetbe szállításáról” jogszabályszövegnek az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezése alapján a következetes orvosi és ítélkezési gyakorlat ilyennek tekinti azt is, ha valamely fekvőbeteg intézményben vizsgálatot végző orvos – akár az önként megjelent – beteg közvetlen veszélyeztető állapotát észleli. Ebben az esetben nem a beteg beszállítása történik meg, azonban a pszichiátriai gyógykezelés módjának meghatározása szempontjából ennek minősül, hogy a beteg kórházi felvételére nem beleegyezése, hanem orvosi döntés alapján kerül sor. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen járt el, amikor vizsgálta a kérelmezett pszichiátriai intézeti felvételének indokoltságát, továbbá döntött a kérelmezett kötelező pszichiátriai intézeti gyógykezelésének elrendeléséről.

[13] A másodfokú bíróság rögzítette: az intézeti gyógykezelés orvosi indokoltsága, szükségessége önmagában nem jelenti sem a sürgősségi gyógykezelésre beszállítás törvényi feltételét megalapozó közvetlen veszélyeztető magatartás fennállását, sem a kötelező pszichiátriai intézeti gyógykezelés elrendeléséhez szükséges veszélyeztető magatartás megvalósulását. A kérelmezett közvetlen veszélyeztető, illetve veszélyeztető magatartásának fennálltát a kérelmező állította, ezért a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdése alapján őt terhelte ezek bizonyítása. Az elsőfokú bíróság a döntéshez szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű, logikus és az iratoknak megfelelő mérlegelése alapján állapította meg. A másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróság által levont jogi következtetésekkel is.

[14] Egyetértett azzal, hogy a kérelmezett kórházi felvételekor az Eütv.199. § (1) bekezdése szerinti feltételek fennálltak, a pszichiátriai intézetbe sürgősségi gyógykezelésre történt beszállítása indokolt volt. A kérelmezett felvételtori pszichés állapotát részletesen dokumentálták, abból az orvosi szakértelemmel nem rendelkező bíróság számára is kitűnik a zaklatott, nyugtalan és helyenként kusza viselkedése. Az igazságügyi orvosszakértő ezekből, továbbá a kérelmezett tudati szervezetsége észlelt szintjéből, gondolati tartalmi elemeiből, kóros szervérzékeléséből további orvosszakmai következtetést is le tudott vonni. A szakvélemény szerint a kérelmezett intézeti felvételekor az üldöztetési, megkárosítási, mérgeztetési, vonatkoztatási gondolati tartalmak félelemérzésben, szorongásban és nagyfokú feszültségben való megjelenése a kérelmezett magatartását nem csak kiszámíthatatlanná, de akár saját, akár környezete életét, testi épségét vagy egészségét veszélyeztetővé tette anélkül, hogy a külvilág nála agresszivitásra utaló jelet aktuálisan észlelt volna.

[15] Az elsőfokú bíróság azt is helyesen állapította meg, hogy az elsőfokú végzés meghozatala előtt a kérelmezett magatartása nemcsak orvosi, hanem jogi szempontból is veszélyeztetőnek minősült, ezért – elsősorban a kérelmezett életének és testi épségének megóvása, állapotának további romlása elhárítása érdekében – a kötelező intézeti gyógykezelés elrendelésének az Eütv. 199. § (5) bekezdése szerinti feltételei is fennálltak. A kérelmezett állapotára, magatartására mind az elsőfokú bíróságnak, mind a szakértőnek további, általuk közvetlenül észlelt adatok álltak a rendelkezésére: így a kérelmezett bírósági meghallgatáson tanúsított magatartása, az általa megtett nyilatkozatok módja és tartalma és a szakértő által elvégzett személyes vizsgálat. A szakértő véleményében kiemelte, hogy a kérelmezett kezdetben riadt volt, magatartása a vizsgálat előre haladtával egyre nyugtalanabbá, feszültebbé vált, felszínre került gondolkodása szövevényes, olykor nehezen követhető jellege; vonatkoztatási, üldöztetési, megkárosítási gondolati tartalmi, az ezeknek történő kóros jelentőségadás változatlanul érzékelhető volt.

A felülvizsgálati kérelem

[16] A jogerős végzés ellen – tartalma szerint – hatályon kívül helyezése, az elsőfokú bíróság végzésének megváltoztatása, annak megállapítása iránt, hogy sürgősségi gyógykezelése elrendelésének, továbbá kötelező gyógykezelése elrendelésének feltételei nem álltak fenn – a kérelmezett terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A Pp. 346. § (5) bekezdés, 381. §, az Eütv. 191. § (1) bekezdés, 196. §, 197. § (1) bekezdés, 199. § (1) bekezdés, 200. § (1) bekezdés megsértésére, valamint arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság nem alkalmazta a Kúria Pfv.II.20.983/2022/10. számú határozatában foglaltakat, és nem is indokolta meg, hogy miért hagyta figyelmen kívül.

[17] A másodfokú bíróság tévesen állapította meg a fellebbezése tartalmát, mert fellebbezésében kifogásolta a szakértő és az ügygondok eljárását is, amiből az következik, hogy ha nem volt szakszerű és jogszerű az eljárásuk, akkor a díjazásukat illetően is felül kellett volna vizsgálni az elsőfokú döntést. Az Eütv. 201. § (5) bekezdése sérült, mert az ügygondoka a kérelmezett meghallgatása előtt kellően nem tájékozódott. Ha ezt megtette volna, akkor megfelelően képviselte volna az érdekeit. A kérelmezőt pszichiátriai intézetben „begyógyszerezték” vizsgálat és diagnózis felállítása nélkül olyan mértékben, hogy másnap a

szüleit, nagyszüleit nem ismerte meg, az ágyból segítséggel tudott felkelni. Az ezt követő napon hallgatta meg a bíróság egy fokozottan stresszes környezetben, négy idegen személy előtt kellett volna odaillő válaszokat adnia. Ezek a körülmények megalapozták volna a Pp. 381. §-ában foglaltak alkalmazását (felülvizsgálati kérelem 2. pontja).

[18] A másodfokú bíróság iratellenesen állapította meg az iratbetekintéssel kapcsolatos körülményeket (felülvizsgálati kérelem 3. pontja).

[19] A másodfokú bíróság végzésének [22] és [23] bekezdéseiben foglaltak „vagy nyelvtanilag és logikailag értelmezhetetlenek, vagy az Eütv.” egyes rendelkezéseibe ütköznek. A másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott az Eütv. rendelkezéseivel szemben, hogy „nincs három módja a pszichiátriai betegek gyógykezelésének”. Ez ellentétes a Kúria Pfv.II.20.983/2022/10. számú határozatának [20] bekezdésében foglaltakkal (felülvizsgálati kérelem 4. pontja).

[20] A másodfokú bíróság az Eütv. 191. § (1) bekezdésébe ütközően iratellenesen, a fellebbezés keretein túlterjeszkedve jutott arra a következtetésére, hogy a kérelmezett csak a felvételét megelőző vizsgálatba egyezett bele, és nem bizonyította, hogy beleegyezett a pszichiátriai osztályon való kezelésébe. Ezzel szemben az Eütv. 197. § (1) bekezdése szerint a gyógykezelés akkor tekinthető önkéntesnek, ha abba a cselekvőképes beteg a pszichiátriai intézetbe történő felvétele előtt beleegyezett. Az adott jogszabályi rendelkezésből egyértelműen következik, hogy az önkéntes megjelenés szükséges és elégséges feltétele az önkéntes gyógykezelésnek. Az elsőfokú eljárásban senki sem vitatta, a fellebbezésében a kérelmezett sem vitatta, hogy önkéntesen jelentkezett a gyógykezelésre. Az elsőfokú bíróság előtti meghallgatáson a kérelmező nem vitatta: a kérelmezett érezte, hogy beteg, azért ment a kórházba, hogy kezeljék. Nem azt mondta, hogy nem akar kezelést, azaz nem kellett kényszeríteni, hogy bemenjen a kórházba, a kérelmezett kezelést szeretett volna (felülvizsgálati kérelem 5. pontja).

[21] A másodfokú bíróság tévesen indult ki abból, hogy a sürgősségi gyógykezelés, és nem az önkéntes gyógykezelés körülményei álltak fenn, ez sérti az Eütv. 197. § (1) bekezdését és a 199. § (1) bekezdését. A két eljárás időrendileg elkülönül egymástól. Az önkéntes gyógykezelés a tényleges orvosi vizsgálatot megelőzően azzal indul, hogy a beteg a betegfelvétel előtt jelentkezik kezelésre, ezzel szemben a sürgősségi gyógykezelés egy orvosi vizsgálatot követően valósul meg. Az egyik kizárja a másikat.

[22] Az önkéntes gyógykezelés az Eütv. 197. § (1) bekezdése alapján megkezdődik, ha a beteg a kórházba történő felvétele előtt a kezelésbe beleegyezik (ahogyan a jelen esetben is), azaz a beteg megjelenik a kórházban, hogy segítséget, kezelést kérjen. Ha valaki már gyógykezelés alatt áll, tehát az önkéntes gyógykezelése megkezdődött, akkor logikailag kizárt, hogy a sürgősségi gyógykezelés törvényi feltételei fennálljanak.

[23] Az Eütv. 199. § (1) bekezdése szerinti észlelő orvos az adott esetben a Kórház orvosa lehetett volna, ez az orvos azonban nem állapította meg, hogy a kérelmezett közvetlen veszélyeztető magatartást tanúsított, nem szállította be a pszichiátriai intézetbe, hanem javasolta a kérelmezettnek, hogy majd keresse fel a pszichiátriai intézetet, mert ott fognak segíteni neki. A kérelmezett önként ment be a pszichiátriai intézetbe, nem szállították be, azaz

az Eütv. 199. § (1) bekezdésében foglaltak nem valósultak meg (felülvizsgálati kérelem 6. pontja).

[24] Az Eütv. 199. § (1) bekezdésébe ütközik az a megállapítás, hogy a kérelmezett közvetlen veszélyeztető magatartást tanúsított. Az adott jogszabályi rendelkezés „a magatartást tanúsít” megfogalmazást tartalmazza, azaz tevőleges, tényleges cselekvést követel meg a pszichiátriai betegtől. Ahhoz tehát, hogy valakit beszállíttathassanak a pszichiátriára, közvetlen veszélyeztető magatartást kell tanúsítania, éppen akkor és ott, amikor a beszállítás történik. Önmagában az, hogy az érintettet mentális betegséggel diagnosztizálták, és valamiféle kezelésre lenne szüksége, nem tekinthető oknak a beszállításra, ha az érintett nem veszélyeztet senkit sem.

[25] A kérelmező a zárójelentésben elismerte, hogy felesleges volt a kérelmezett sürgősségi gyógykezelése. A kérelmezettet 2025. május 17-én szombaton vették fel, a hétvégi ügyelet alatt vizsgálat nélkül begyógyszerezték, elkábították. Május 19-én hétfőn tartották meg a bírósági meghallgatását, ahol a kérelmező ragaszkodott a kérelmezett gyógykezeléséhez. 2025. május 20-án megvizsgálták, és 21-én a zártosztályról áthelyezték a nyílt osztályra azzal, hogy sem agresszív viselkedés, sem pedig öngyilkossági hajlam nem volt kimutatható. Ebből egyértelműen következik, hogy néhány nappal korábban sem állhatott fenn ilyen diagnózis, hiszen ennek nincsen nyoma a zárójelentésben. Nem veszélyeztetheti a pszichiátriai beteg saját magát, vagy mások életét, testi épségét, ha a megállapított betegsége általában járhat ilyen következményekkel, de a szakvélemény a beteg közvetlen vizsgálatára, megfigyelésére vonatkozóan nem tartalmaz ezzel összefüggő konkrét adatot, és azt egyéb bizonyítékok sem támasztják alá {Kúria Pfv.II.20.983/2022/10. [23] bekezdés, EBH2012.P.1., BH2015. 39.} (felülvizsgálati kérelem 7. pontja).

A Kúria döntése és jogi indokai

[26] A felülvizsgálati kérelem megalapozatlan.

[27] A felülvizsgálat a fellebbezés alapján meghozott jogerős határozat jogkérdésben állított hibájának orvoslására szolgáló rendkívüli perorvoslat. A felülvizsgálat tárgya a jogerős határozat [Pp. 406. § (1) bekezdés], alapja az ügy érdemére kiható jogszabálysértés, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés [Pp. 406. § (1) bekezdés].

[28] A Pp. 406. § (1) bekezdésében és a 424. § (1) bekezdésében foglaltak együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálatot anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértés egyaránt megalapozhatja; azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt. A Pp. 413. § (1) bekezdése és a 423. § (1) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely és az ott előadott jogszabálysértés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül.

[29] A Pp. 413. § (1) bekezdés *d)* pontjában foglaltak szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell: a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi szabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja.

[30] Az eljárásjogi tárgyú elvi iránymutatásoknak a Pp. hatálybalépése folytán történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. Polgári jogegységi határozat szerint a Pp. alkalmazása körében is megfelelően irányadó a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kéri. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A 3. pont indokolása értelmében a felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit. Az előbbivel szemben az a követelmény érvényesül, hogy a fél felülvizsgálati kérelmében pontosan jelölje meg azt a jogforrást, és azon belül azt a konkrét jogszabályhelyet, amelynek a megsértésére hivatkozik. A jogszabálysértés tartalmi körülírása keretében pedig a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő félnek szabad szöveges formában is meg kell fogalmaznia a jogerős ítélet általa sérelmezett és rendkívüli perorvoslatot megalapozó hiányosságát, amellyel kapcsolatban részletesen ki kell fejtenie jogi álláspontját.

[31] A PK vélemény 4. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem – mint az eljárást megindító és annak kereteit meghatározó rendkívüli jogorvoslati eszköz – jogi jelentősége egyebek között abban fogalmazható meg, hogy a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt ok vagy okok keretei között vizsgálhatja felül. Ennek következtében eljárása során csak a fél felülvizsgálati kérelmében megjelölt jogszabálysértés vagy jogszabálysértések fennállását vizsgálhatja. A 4. ponthoz fűzött indokolás értelmében csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja.

[32] A PK vélemény 6. pontja szerint ha a fél felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet (jelen esetben a jogerős végzést) több okból is támadja, vagyis több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásnak rendelkeznie kell a Pp. 413. § (1) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményekkel. A felülvizsgálati kérelem előterjesztőjének tehát valamennyi, a jogerős ítélet (jelen esetben a jogerős végzés) jogszabálysértő voltára történő hivatkozása esetében konkrétan meg kell jelölnie az álláspontja szerint megsértett jogszabályhelyet, szövegesen elő kell adnia a jogszabálysértést és a jogszabálysértésre való hivatkozás indokait.

[33] A Pp. 413. § (1) bekezdés *d)* pontjában foglaltak értelmében a felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell: a Kúria döntésére vonatkozó határozott kérelmet, hogy a kérelmező milyen tartalmú döntés meghozatalát kívánja.

[34] A kérelmezett felülvizsgálati kérelmében, annak 2. pontjában arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság tévesen állapította meg a fellebbezése tartalmát, mert az, hogy fellebbezésében kifogásolta az igazságügyi szakértő és az ügygondnok eljárását, azt is jelentette, hogy szakszerűtlen eljárásuk következtében a díjazásukat is felül kellett volna vizsgálni. A kérelmezett azonban ezen felülvizsgálati érvelése mellett nem fogalmazta meg felülvizsgálati kérelmét, nem határozta meg, hogy a másodfokú bíróságnak az igazságügyi szakértő és az ügygondnok díját hogyan, milyen keretben kellett volna felülvizsgálnia; milyen összegben kellett volna megállapítania; továbbá nem jelölte meg azt a jogszabályhelyet, amit ezzel összefüggésben megsértett a másodfokú bíróság. Felülvizsgálati kérelmében – a fellebbezése tartalmának téves megállapítása körében – nem jelölte meg megsértett jogszabályhelyként a Pp. 110. § (3) bekezdését, mely szerint a bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe. Ezen hiányosságok miatt a Kúria ezt a hivatkozását figyelmen kívül hagyta.

[35] A kérelmezett felülvizsgálati kérelmében, annak ugyancsak a 2. pontjában kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság nem alkalmazta a Pp. 381. §-ában foglaltakat. Ezen jogszabályi rendelkezés értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel hatályon kívül helyezheti, ha szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű. A hivatkozott jogszabályi rendelkezés a jogerős határozat mérlegelhető hatályon kívül helyezésének lehetőségét teremti meg eljárási szabálysértés miatt. A kérelmezett azonban nem támasztotta alá felülvizsgálati kérelmében, hogy mi indokolta volna az elsőfokú bíróság végzésének hatályon kívül helyezését, azaz felülvizsgálati kérelmét e tekintetben is hiányosan terjesztette elő. Egyébként a másodfokú bíróság végzése [16] és [17] bekezdésében kifejtette, hogy felülbírálati jogkörében eljárva az elsőfokú végzés fellebbezett rendelkezései helyességét, az eljárási és anyagi jogi szabályoknak való megfeleléség szempontjából egyaránt vizsgálta. A kérelmezett az elsőfokú végzés elleni fellebbezésében hatályon kívül helyezés iránti kérelmet nem terjesztett elő, a másodfokú bíróság nem észlelt olyan körülményt, ami a végzés hatályon kívül helyezését indokolta volna a Pp. 380. §-a alapján kötelező, a Pp. 381. §-a alapján pedig mérlegelhető okból.

[36] A kérelmezett felülvizsgálati kérelme 3. pontjában állította, hogy a másodfokú bíróság iratellenesen állapította meg az iratbetekintéssel kapcsolatos körülményeket. A kérelmezett ezen okfejtése esetében is elmaradt az annak megfelelő jogszabályi hivatkozás feltüntetése, a megsértett jogszabályhely, a Pp. 162. §-ának megjelölése. Ennek hiányában ezt a hivatkozást is figyelmen kívül hagyta a Kúria.

[37] A kérelmezett felülvizsgálati kérelmében alaptalanul kifogásolta az ügygondnok eljárását. A kérelmezett ezzel összefüggő állításait cáfolják a kérelmezett meghallgatásáról 2025. május 19-én készült 6.Pk.192.759/2025/4. számú jegyzőkönyv 2. oldalának 2., 3., 4. bekezdésében foglaltak. A hivatkozott közokiratból megállapíthatóan az ügygondnok a kérelmezettet bírósági meghallgatása előtt tájékoztatta az eljárással kapcsolatos jogairól, a kérelmezett közokiratba foglalt nyilatkozata értelmében a tájékoztatást megértette, kérdése, észrevétele nem volt.

[38] A kérelmezett felülvizsgálati kérelme 4. pontjában hivatkozottakkal összefüggésben arra mutat rá a Kúria, hogy a másodfokú bíróság végzése [22] bekezdésében rögzítette a kérelmezettnek azt a fellebbezésben kifejtett álláspontját, hogy esetében a sürgősségi gyógykezelés szabályait nem lehetett volna alkalmazni. A kérelmezett azt hangsúlyozta, hogy a kérelmező pszichiátriai intézetben önként, a gyógykezelés igényével jelent meg, ebből adódóan a kötelező pszichiátriai intézeti gyógykezelés elrendelésével kapcsolatos eljárást nem kellett volna lefolytatni. A másodfokú bíróság végzése [23] bekezdésében fejtette ki a kérelmezett ezen érvelésével szembeni álláspontját. Ezek szerint az Eütv. 196. §-a tartalmazza a pszichiátriai beteg intézeti gyógykezelésbe vételének három, egymástól elkülönülő, de egyes pontokon mégis összefüggő módját.

[39] A felülvizsgálati érveléssel ellentétben tehát a másodfokú bíróság nem tett olyan megállapítást, mely szerint „nincs három módja a pszichiátriai betegek gyógykezelésének”. A másodfokú bíróság által megállapítottak megfelelnek a kérelmezett által hivatkozott kúriai határozat (Pfv.II.20.983/2022/10.) [20] bekezdésében foglaltaknak, mely szerint az Eütv. 196. §-ában felsoroltak alapján a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésbe vétele három módon történhet: önkéntes, sürgősségi és kötelező gyógykezeléssel.

[40] A kérelmezett felülvizsgálati kérelme 5. pontjában kifogásolta ugyan a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének gyakorlását, de nem jelölte meg megsértett jogszabályhelyként a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének korlátait megfogalmazó Pp. 370. §-át.

[41] További érvelése szerint a másodfokú bíróság megalapozatlanul jutott arra a következtetésre, hogy a kérelmezett nem bizonyította a pszichiátriai osztályon való kezelésébe történt beleegyezését. Ezzel összefüggésben arra mutat rá a Kúria, hogy a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésbe vételének – egyik megvalósulási formája szerint – a beteg beleegyezésével van helye. Az Eütv. 197. § (1) bekezdése értelmében a gyógykezelés akkor tekinthető önkéntesnek, ha abba a cselekvőképes beteg a 15. § (5) bekezdése szerint a pszichiátriai intézetbe történő felvétele előtt beleegyezett. Az Eütv. 15. § (5) bekezdése alapján az önkéntes gyógykezelésbe történő beleegyezést írásban kell megadni, a cselekvőképes beteg az erre vonatkozó nyilatkozatát a pszichiátriai betegek intézeti felvételének és az ellátásuk során alkalmazható korlátozó intézkedések szabályairól szóló 60/2004. (VII. 6.) ESZCsM rendelet 1. számú melléklete szerinti formanyomtatványon teszi meg. Ennek az 1. számú mellékletnek az elnevezése: „Felvételi kérelem pszichiátriai intézetben történő önkéntes gyógykezeléshez”.

[42] A rendelkezésre álló dokumentációból megállapíthatóan a kérelmezett ennek megfelelő formában nem egyezett bele a gyógykezelésébe a kérelmező pszichiátriai intézetbe történő felvétele előtt. Egyébként maga a kérelmezett sem állította, hogy az önkéntes gyógykezelésbe történő beleegyezését írásban megadta.

[43] A jelen ügyben az önkéntes gyógykezelés jogszabályi feltételei nem valósultak meg, ezzel szemben az azonnali intézeti gyógykezelést szükségessé tevő közvetlen veszélyeztető magatartás körülményei álltak fenn, ezért volt indokolt a kérelmezett sürgősségi gyógykezelése, ezt követően pedig a továbbiakban a kötelező gyógykezelése. Nem jogszabálysértő a másodfokú bíróságnak az az értelmezése sem, hogy a feltételek fennállása

esetén a sürgősségi gyógykezelés szabályai irányadóak abban az esetben is, ha a pszichiátriai beteg nem beszállítással, hanem egyéb módon kerül a pszichiátriai intézetbe. Eltérő értelmezés azt eredményezné, hogy nem lenne jogszabályi lehetőség a pszichiátriai intézetbe nem beszállítással bekerült, közvetlen veszélyeztető magatartást tanúsító, de az abba nem beleegyező beteg gyógykezelésére.

[44] Az ügyben eljáró bíróságok helyesen vizsgálták és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján jogszabálysértés nélkül állapították meg a kérelmezett pszichiátriai intézeti felvételének indokoltságát, és rendelték el a kérelmezett kötelező intézeti gyógykezelését. A kérelmezettnél megállapított gondolati tartalmak a kérelmezettet nemcsak kiszámíthatatlanná, de akár saját, akár környezete életét, testi épségét vagy egészségét veszélyeztetővé tették. Az Eütv. 199. § (1) bekezdésében megfogalmazott „magatartást tanúsít” szempont a felülvizsgálati érveléssel szemben nem csupán cselekvésben nyilvánulhat meg, hanem viszonyulásként is egy adott helyzethez.

[45] A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott kúriai határozatban, bírósági határozatban, elvi bírósági határozatban megállapított tényállások eltértek a jelen eljárásban megállapított tényállástól, mert azokban az ügyekben a sürgősségi gyógykezelés alapjául szolgáló közvetlen veszélyeztető magatartást nem állapította meg a bíróság. Ezzel szemben a jelen ügyben szakértői vélemény támasztotta alá a sürgősségi gyógykezelés, ezt követően pedig a kötelező gyógykezelés szükségességét és indokoltságát, a kérelmezett maga sem állította, hogy a bíróságok döntése alapjául szolgáló szakértői vélemény aggályos lett volna. Nem jogszabálysértő tehát, hogy a bíróságok a szakértői véleményben foglaltakra is figyelemmel megállapították a kérelmezett pszichiátriai intézeti felvételének indokoltságát és elrendelték a kérelmezett kötelező intézeti gyógykezelését.

[46] A kifejtettekből következően a jogerős végzés a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályhelyeket a megjelölt indokok miatt nem sérti, ezért a Kúria azt a Pp. 424. § (1) bekezdésében foglaltak alapján hatályában fenntartotta.

A határozat rövid tartalma

[47] Ha a pszichiátriai beteg közvetlen veszélyeztető magatartást tanúsít, indokolt a beteg pszichiátriai intézetbe való felvétele. A bíróság annak a pszichiátriai betegnek a kötelező intézeti gyógykezelését rendeli el, aki veszélyeztető magatartást tanúsít és fennáll az intézeti gyógykezelés szükségessége.

Záró rész

[48] Az Eütv. 201. § (2) bekezdése szerint az eljárás tárgyi költségmentes.

[49] A kérelmezett felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazásra kerülő Pp. 83. § (5) bekezdése szerint viseli a saját felülvizsgálati költségét.

[50] A kérelmező felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, a felülvizsgálati eljárásban megtérítést igénylő költsége nem merült fel, ezért erről a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

[51] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 405. § (1) bekezdésének utaló szabálya által alkalmazott Pp. 391. § (1) bekezdése alapján.

[52] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdésének *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2025. december 2.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. előadó bíró, dr. Cseh Attila s.k. bíró, dr. Magosi Szilvia s.k. bíró, dr. Parlagi Mátyás s.k. bíró